

หัวข้อ	ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ ปรียากร
ชื่อนักศึกษา	นางสาวจันทร์เพ็ญ พระสว่าง
หลักสูตร	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ค้าต่อการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ในครั้งนี้นักศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรคือผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 181 ราย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ และร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ มากกว่า 40 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส และมีระยะเวลาทำการค้าตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี

2. ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านภาพรวม พบว่า ผู้ค้ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .329) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .503)

2. ด้านพื้นที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .562)

3. ด้านรายได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .390)

ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความคิดเห็น ผู้ค้า การจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

Title	The Opinions of Street Vandors, in Lad Krabang Area Bangkok Metropolitan Administration
Advisor	Assoc. Prof. Pakorn Priyakorn, Ph.D.
Name	Junpen Prasawang
Degree	Master of Public Administration
Academic year	2023

Abstract

This independent study is in order to study the levels of the opinions of street vandors in Lad Krabang Area Bangkok Metropolitan Administration, including the problems of such opinions, The survey research had been conducted by distributing the questionnaires to the 181 street vandors, officially registered and recorded in 13 files of municipal missions. The collected data had been systematically analyzed and presented in descriptive statistics; frequency and percentages, Standard Deviation. The results reveal that;

1. most of them are Females, aged in more 40 years, monthly earned in 10,000 – 20,000 baht, Under than Bachelor’s degree, married and more 5 year experienced.

2. on the opinion levels, most of them are been found in the high levels ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .329), it can be detailed as follows;

2.1 the highest one ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .503) in Occupation

2.2 the middle one ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .562) in Area

2.3 the middle one ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .390) income

Keywords: Opinions Organization Street Vandors Lad Krabang Area
Bangkok Metropolitan Administration

ความสำคัญของเรื่องทีวีจอย

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงมีประชากรอาศัยมากที่สุดในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,494,932 ล้านคน มีความเจริญรุ่งเรืองเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาและวัฒนธรรมและมีลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่แบ่งการปกครองออกเป็น 50 เขต โดยมีการแบ่งเขตพื้นที่ตามการบริหารงานออกเป็น 6 กลุ่มโซน ได้แก่ กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพกลาง กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ กลุ่มเขตกรุงเทพตะวันออก กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ กลุ่มเขตกรุงเทพเหนือ (กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ, [ออนไลน์], 2565)

เขตลาดกระบังเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 50 เขตของกรุงเทพมหานคร โดยมีพื้นที่ประมาณ 123.859 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 77,406 ไร่ เขตลาดกระบังเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และมีสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ และยังมีอยู่ใกล้แหล่งการคมนาคมที่สามารถเดินทางเชื่อมต่อไปยังสถานที่ต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว อาทิเช่น ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ทางหลวงระหว่างเมือง ทางหลวงหมายเลข 7 (มอเตอร์เวย์ กรุงเทพ ชลบุรี สายใหม่) และสถานีรถไฟฟ้าแอร์พอด เรล ลิงก์ รวมทั้งมีการขยายตัวแหล่งศูนย์รวมการจำหน่ายสินค้าในรูปแบบต่างๆที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในพื้นที่ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เขตลาดกระบังมีการขยายตัวและมีความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนเข้ามาประกอบอาชีพในพื้นที่ เขตลาดกระบังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาแหล่งสร้างรายได้ที่สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยอาชีพอีกหนึ่งอาชีพที่มีการลงทุนต่ำ

ใช้พื้นที่ในการประกอบการไม่มากและง่ายต่อการเข้าถึงของประชาชน รวมถึงไม่ต้องเสียภาษีการค้าและค่าเช่าพื้นที่ คือ อาชีพ “หาบเร่-แผงลอย” ซึ่งอาชีพนี้มักพบตามสถานศึกษา เขตนิคมอุตสาหกรรม บริเวณใกล้สถานีรถไฟฟ้าและศูนย์การค้าขนาดใหญ่ โดยสินค้าที่จำหน่ายได้แก่ อาหาร ของใช้ในชีวิตประจำวัน เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

การจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยต้องให้ความรู้ความเข้าใจต่อผู้ค้าในด้านกฎหมาย การจัดระเบียบการค้าในพื้นที่สาธารณะโดยการอาศัยมาตรา 44 ประกอบด้วยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด นอกจากอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่และมาตรา 20 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560) มาตรา 52 ประกอบมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560) และมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 รวมทั้งสารบบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องแห่งพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธี และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าและขายหรือจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา “ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” และเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขต

ลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านอาชีพ 2. ด้านรายได้ 3. ด้านพื้นที่

2. ขอบเขตด้านประชากร การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย เขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร จากการบันทึกรายงานของฝ่ายเทศกิจ เขตลาดกระบ้ง จุดทำการผู้ค้านอกจุดผ่อนผัน จำนวน 13 จุด ผู้ค้าทำการค้าจำนวน 181 ราย

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของเขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร มีผู้ค้านอกจุดผ่อนผัน 181 ราย

4. ขอบเขตระยะเวลา ระยะเวลาการทำการวิจัยครั้งนี้ ตั้งแต่กุมภาพันธ์ ถึง สิงหาคม 2566

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงระดับความคิดเห็นต่อผู้ค้าในการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยพื้นที่เขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร

2. นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การปรับปรุงแก้ไขหรือเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารจัดการปัญหาหาบเร่-แผงลอยตามความเหมาะสมในอนาคตต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดของบุคคลหรือกลุ่มคนโดยไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน โดยการวิจัยครั้งนี้ศึกษาความคิดเห็นใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านอาชีพ 2. ด้านรายได้ และ 3. ด้านพื้นที่

การจัดระเบียบ หมายถึง กระบวนการหรือมาตรฐานของภาครัฐในการควบคุมความประพฤติของผู้ค้าอยู่ในระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ

หาบเร่แผงลอย หมายถึง ใช้เรียกการค้าข้างทางในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสองประเภทคือ การค้าที่เคลื่อนที่ ซึ่งเรียกว่า “หาบเร่” และการค้าที่อยู่กับที่ เรียกว่า “แผงลอย”

ผู้ค้าหาบเร่แผงลอย หมายถึง ประชาชนผู้นำอาหาร เสื้อผ้า เรายายในที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะทางบกหรือทางน้ำ รวมถึงขายในที่ซึ่งจัดไว้ในถนนสาธารณะ รวมทั้งอาคาร โถง แถ่น แคร่ แผง เสื้อ พื้นดิน เรือ หรือแพ สำหรับขายอาหาร น้ำแข็งหรือสิ่งของอย่างอื่น ในการศึกษานี้หมายถึงผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยในพื้นที่เขตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร

นโยบาย หมายถึง แนวทางหรือกรอบที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการในการศึกษานี้ ได้แก่ นโยบายของกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย สำหรับเป็นแนวทางให้สำนักงานเขตดำเนินการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย

คืนทางเท้าให้กับประชาชน หมายถึง การอำนวยความสะดวกกับผู้สัญจรบริเวณทางเท้าของพื้นที่เขตลาดกระบ้ง

ผลกระทบ หมายถึง ผลการเปลี่ยนแปลงผลงานที่คาดว่าจะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียในระยะยาวในการค้าขายทำให้เกิดผลเสียระยะยาวต่อผู้ให้ทางเท้าสาธารณะ

กฎหมาย หมายถึงกฎเกณฑ์ คำสั่ง หรือ ข้อบังคับที่ถูกตั้งขึ้นโดยรัฐหรือผู้มีอำนาจสูงสุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินการให้บรรลุ เป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดของสังคม และมีสภาพบังคับเป็นเครื่องมือในการทำให้บุคคลในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ คำสั่ง หรือ ข้อบังคับนั้น

พระราชบัญญัติ หมายถึง พระราชบัญญัติรักษาและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560) ความในมาตรา 20 ประกอบมาตรา 4

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้ ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการค้าหาบเร่-แผงลอย
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
6. กฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย
7. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานเขตลาดกระบัง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ([ออนไลน์], 2552) ยังเห็นว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่ง วิจารณ์ญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดของบุคคลเปลี่ยนแปลงได้ตาม ข้อเท็จจริง (Fact) และทัศนคติ (Attitude) ของบุคคลโดยทัศนคติแสดงซึ่งความรู้สึก เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นการ อธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อเป็นการง่ายต่อการทำความเข้าใจ

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

มยุรี อนุมานราชธน (2552) ได้ชี้ให้เห็นว่า นโยบายสาธารณะมีความหมายทั้งในทางที่ แคบและกว้าง ในความหมายอย่างแคบ นโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรม การกระทำของรัฐบาลและมติการเลือกตั้งสใจของรัฐบาล ในความหมายอย่างกว้าง นโยบายสาธารณะ หมายถึงแนวทางในการกระทำของ รัฐ ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นแนวทางกว้างๆ ที่ รัฐบาลได้ทำการตัดสินใจเลือกและกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อชี้้นำให้มีกิจกรรมการกระทำ ต่างๆ เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหรือ วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติจากบนลงล่าง (Top-down Theories of Implementation) เน้นความสามารถของผู้ กำหนดนโยบายที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ของ นโยบายให้ชัดเจนและควบคุมการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ ทฤษฎีนี้เริ่มจากสมมติฐานที่ว่า การ นำนโยบายไปปฏิบัติเริ่มต้นมาจากการ ตัดสใจของรัฐบาลกลาง ทฤษฎีนี้ได้รับ อิทธิพลจากการวิเคราะห์ระบบ เน้นที่กล่องคำ ที่อยู่กลาง และถือว่านโยบายมีผลต่อผลลัพธ์

โดยตรง และมักไม่สนใจผลกระทบของผู้นำไปปฏิบัติที่มีต่อการให้บริการตามนโยบายการศึกษาตามแนวนี้จะมองว่านโยบายเป็นปัจจัยนำเข้า (Inputs) และการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นผลผลิต (Outputs) เพราะเหตุนี้แนวนี้ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจกำหนดนโยบาย บางครั้งจึงถูกมองว่า เป็นแนวการศึกษาที่เน้นบทบาทการใช้อำนาจของผู้นำ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายคำว่า "หาบ" ไว้ว่า "เอาของห้อยปลายคานสองข้างแล้วแบกกลางคานพาไป" (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ส่วนหาบเร่ราชบัณฑิตยสถานอธิบายไว้ว่า คือ "ผู้ที่หาบของไปเร่ขาย" ซึ่งแม้ "หาบ" ยังปรากฏอยู่ในยังปรากฏอยู่ในปัจจุบันแต่ก็มีเครื่องทุ่นแรงอื่น เช่น รถเข็น รถจักรยาน รวมไปถึงการใช้พาหนะ เช่น รถกระบะในการเร่ขายสินค้า ซึ่งทุ่นแรงกว่ามากและทำให้บรรทุกสินค้าได้มากขึ้น กรุงเทพมหานครยังใช้ภาพ "หาบ" แบบดั้งเดิมเป็นภาพแทนของการค้าข้างทาง โดยใช้กายหาบสี่ขาบนพื้นสี่ขาแสดงถึงจุดอ่อนผันให้ค้า แต่ในทัศนะของบางคน "รถเข็น" เป็นตัวแทนการค้าที่เคลื่อนที่ได้ในปัจจุบัน เช่น มีผู้กล่าวว่า "เดี๋ยวนี้หาบเร่ไม่มีแล้ว มีแต่รถเข็น" และมีผู้ตั้งคำถามว่า "ขายของแบกเกดินถือเป็นแผงลอย หรือไม่" คำว่า "แผงลอย" กล่าวได้ว่าเป็นคำกลางๆ ไม่เจาะจงอธิบายเฉพาะการค้าข้างทาง

แนวคิดเกี่ยวกับการค้าหาบเร่ - แผงลอย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายคำว่า "หาบ" ไว้ว่า "เอาของห้อยปลายคานสองข้างแล้วแบกกลางคานพาไป" (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ส่วนหาบเร่ราชบัณฑิตยสถานอธิบายไว้ว่า คือ "ผู้ที่หาบของไปเร่ขาย" ซึ่งแม้ "หาบ" ยังปรากฏอยู่ในยัง

ปรากฏอยู่ในปัจจุบันแต่ก็มีเครื่องทุ่นแรงอื่น เช่น รถเข็น รถจักรยาน รวมไปถึงการใช้พาหนะ เช่น รถกระบะในการเร่ขายสินค้า ซึ่งทุ่นแรงกว่ามากและทำให้บรรทุกสินค้าได้มากขึ้น กรุงเทพมหานครยังใช้ภาพ "หาบ" แบบดั้งเดิมเป็นภาพแทนของการค้าข้างทาง โดยใช้กายหาบสี่ขาบนพื้นสี่ขาแสดงถึงจุดอ่อนผันให้ค้า แต่ในทัศนะของบางคน "รถเข็น" เป็นตัวแทนการค้าที่เคลื่อนที่ได้ในปัจจุบัน เช่น มีผู้กล่าวว่า "เดี๋ยวนี้หาบเร่ไม่มีแล้ว มีแต่รถเข็น" และมีผู้ตั้งคำถามว่า "ขายของแบกเกดินถือเป็นแผงลอย หรือไม่" คำว่า "แผงลอย" กล่าวได้ว่าเป็นคำกลางๆ ไม่เจาะจงอธิบายเฉพาะการค้าข้างทาง

กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองพ.ศ. 2535 ระเบียบรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองพ.ศ. 2535 แบ่งออกเป็น 6 หมวด มีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อกฏการประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารในการรักษาความสะอาดในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ มาตรา 6 และ 24 หมวด 3 การห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ มาตรา 29, 30., 31. 33 และ 34 หมวด 4 การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย มาตรา 39

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานเขตลาดกระบัง

เดิมเขตลาดกระบังเป็นพื้นที่การปกครองของเมืองมีนบุรีซึ่งเป็นเมือง (จังหวัด) หนึ่งในมณฑลกรุงเทพมีชื่อเรียกว่า อำเภอแสน

แสบ ต่อมาใน พ.ศ. 2470 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น อำเภอลาดกระบัง เพื่อให้ตรงกับชื่อตำบลที่ตั้งที่ว่าการอำเภอและใน พ.ศ. 2474 จังหวัดมณฑลบุรีถูกยุบมารวมกับจังหวัดพระนคร อำเภอลาดกระบังจึงย้ายมาขึ้นกับจังหวัดพระนคร ด้วย ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2481 กระทรวงมหาดไทยได้ยุบอำเภอลาดกระบังลงเป็นกิ่งอำเภอลาดกระบัง ขึ้นกับอำเภอมินบุรี เนื่องจากในขณะนั้นมีปริมาณงานไม่มากนักและมีจำนวนประชากรน้อยจนกระทั่งในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2500 จึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น อำเภอลาดกระบัง อีกครั้ง โดยได้อินตำบลแสนแสบไปขึ้นกับอำเภอมินบุรี และแบ่งพื้นที่บางส่วนของตำบลทับยาว มาจัดตั้งเป็นตำบลชุมทองใน พ.ศ. 2504 ต่อมา มีประกาศคณะปฏิวัติรวมจังหวัดพระนครกับจังหวัดธนบุรี เข้าด้วยกันเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรีและเปลี่ยนรูปแบบเป็นกรุงเทพมหานครใน พ.ศ. 2515 อำเภอลาดกระบังจึงเปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เขตลาดกระบัง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐทิพย์ ชยาทรกุล (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยในพื้นที่เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า มีผลกระทบทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยพบว่า ด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านรายได้ และด้านพื้นที่ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย ในพื้นที่เขตปทุมวันกรุงเทพมหานคร ด้านอาชีพ กรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในอาชีพ ด้านรายได้

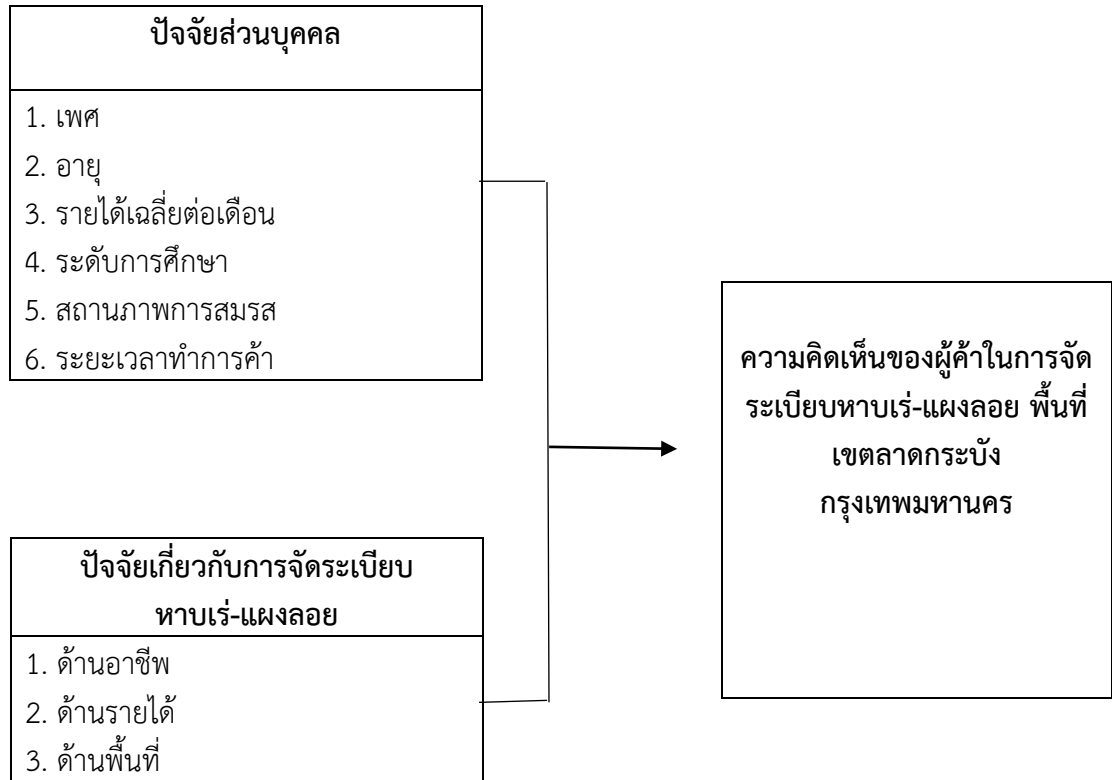
กรุงเทพมหานครหรือสำนักงานเขต ควรให้การช่วยเหลือขุดเซยรายได้ให้กับผู้ค้าเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย และด้านพื้นที่คือ การผ่อนผันให้ขายในบางพื้นที่ที่ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้ค้ากับเจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในอาชีพกับผู้ค้าและมีมาตรการช่วยเหลือหรือขุดเซยผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบและควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย ในพื้นที่เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้นำปัจจัยการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของ ณัฐทิพย์ ชยาทรกุล (2564) มาประยุกต์ใช้ โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดัง ภาพ ประกอบ ที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
5. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล
6. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ค้าหาบเร่-แผงลอย เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จุดทำการผู้ค้านอกจุดผ่อนผัน จำนวน 13 จุด ผู้ค้าทำการค้าจำนวน 181 ราย (สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร, [ออนไลน์], 2566) ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าจากหนังสือ ตำราเอกสารต่าง ๆ รวมถึงการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการศึกษาให้มีความน่าเชื่อถือและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์นำเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

สำหรับแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4. ระดับการศึกษา 5. สถานภาพการสมรส และ 6. ระยะเวลาทำการค้า

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านอาชีพ 2. ด้านรายได้ และ 3. ด้านพื้นที่

โดยคำถามแต่ละข้อมีมาตรา (Scale) ที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบได้ 5 ระดับ คือ

คะแนน 5	หมายถึง
เห็นด้วยมากที่สุด	
คะแนน 4	หมายถึง
เห็นด้วยมาก	
คะแนน 3	หมายถึง
เห็นด้วยปานกลาง	
คะแนน 2	หมายถึง
เห็นด้วยน้อย	
คะแนน 1	หมายถึง
เห็นด้วยน้อยที่สุด	

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดนิยามของตัวแปรที่จะทำการศึกษาแต่ละข้อ โดยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. สร้างข้อคำถามให้เนื้อหาของข้อคำถามมีความครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาและนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วมาลงรหัสในกระดาษบันทึกการรหัส (Coding Sheet)
2. ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนน ดังนี้

นำคะแนนดังกล่าวไปใช้อธิบายระดับความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร็ว-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด เพื่อจำแนกให้เป็นกลุ่มที่แตกต่างกัน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ระดับความคิดเห็น ระดับคะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1.00 - 1.80
เห็นด้วยน้อย	1.81 - 2.60
เห็นด้วยปานกลาง	2.61 - 3.40
เห็นด้วยมาก	3.41 - 4.20
เห็นด้วยมากที่สุด	4.21 - 5.00

3. นำข้อมูลที่บันทึกลงในกระดาษบันทึกการรหัส มาบันทึก เพื่อเตรียมประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมเครื่องคอมพิวเตอร์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4. ระดับการศึกษา 5. สถานภาพการสมรส และ 6. ระยะเวลาทำการค้า
ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร็ว-แผงลอย ได้แก่ 1. ด้านอาชีพ 2. ด้านรายได้ และ 3. ด้านพื้นที่

ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร็ว-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผล

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000-20,000 บาท มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส และมีระยะเวลาทำการค้าตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี

2. ความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ด้านภาพรวม พบว่า ผู้ค้ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .329) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้

1. ด้านอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .503)

2. ด้านพื้นที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .562)

3. ด้านรายได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = .3.90) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ค้าในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขตลาดกระบัง

กรุงเทพมหานคร ด้านภาพรวม พบว่า ผู้ค้ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ณัฐทิพย์ ชยาทรกุล (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย ในพื้นที่เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า มีผลกระทบทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านและเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยพบว่า ด้านอาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านรายได้ และด้านพื้นที่ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย ในพื้นที่เขตปทุมวันกรุงเทพมหานคร ด้านอาชีพ กรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในอาชีพ ด้านรายได้ กรุงเทพมหานครหรือสำนักงานเขต ควรให้การช่วยเหลือชดเชยรายได้ให้กับผู้ค้าเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย และด้านพื้นที่คือการผ่อนผันให้ขายในบางพื้นที่ที่ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้ค้ากับเจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในอาชีพกับผู้ค้าและมีการช่วยเหลือหรือชดเชยผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบ และควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย ในพื้นที่เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านอาชีพ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในอาชีพ ควรส่งเสริมให้ผู้ค้าและ

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดระเบียบ
 หาบเร่ – แผงลอยให้มากยิ่งขึ้น ให้ประชาชน
 เข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นของ
 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมให้ข้อเสนอแนะ ร่วม
 ตัดสินใจ เพื่อให้ได้ฉันทามติร่วมกัน ซึ่งอาจใช้
 กลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจหรือการเน้นการ
 ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ หลายช่องทาง
 เพื่อเป็นการหาแนวทางในการระดมความ
 คิดเห็นจากภาคประชาชนในการแก้ไขปัญหา
 การจัดระเบียบหาบเร่ – แผงลอย ให้มี
 ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านรายได้ ควรให้การช่วยเหลือ
 ชดเชยรายได้ให้กับผู้ค้าเนื่องจากได้รับ
 ผลกระทบจากการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับ
 การพัฒนาความรู้ในอาชีพกับผู้ค้าและมี
 มาตรการช่วยเหลือหรือชดเชยผู้ค้าที่ได้รับ
 ผลกระทบ

3. ด้านพื้นที่ การผ่อนผันให้ขายใน
 บางพื้นที่ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้ค้ากับ
 เจ้าหน้าที่ ข้อเสนอแนะ ควรมีการ
 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้ประกอบการ
 และผู้ค้าหาบเร่ – แผงลอย ทราบเกี่ยวกับ
 โครงการ แผนงาน วัตถุประสงค์ของการจัด
 ระเบียบหาบเร่ – แผงลอย ตามยุทธศาสตร์
 ในการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย
 กรุงเทพมหานคร อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการ
 อบรมชี้แจงกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการพูด
 ประชาสัมพันธ์กับประชาชน ในพื้นที่เพื่อลด
 การต่อต้าน การชุมนุมประท้วง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ค้าใน
 การจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขต
 ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร การศึกษาครั้งนี้

ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด จึงควรศึกษาเพิ่มเติม
 ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้
 ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ในอาชีพกับ
 ผู้ค้าและมีมาตรการช่วยเหลือหรือชดเชยผู้ค้า
 ที่ได้รับผลกระทบ และควรมีการศึกษาวิจัยเชิง
 คุณภาพ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา
 การจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอย พื้นที่เขต
 ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่
 ความสำเร็จของนโยบายการจัดระเบียบหาบ
 เร่-แผงลอย

2. มีการเฝ้าติดตามและประเมินผลการ
 ปฏิบัติงานทุกระยะภายหลังจากที่ได้มีการจัด
 ระเบียบหาบเร่-แผงลอยไปแล้ว เพื่อรวบรวม
 ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นำมา
 พิจารณาปรับปรุงและหาแนวทางเพื่อแก้ไข
 ต่อไป โดยมีจุดมุ่งหมายให้การดำเนินนโยบาย
 จัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยเกิดประโยชน์แก่
 ประชาชนและสังคมส่วนรวมมากที่สุด

3. ควรมีการวิจัยซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างใน
 เขตอื่น เพื่อหาข้อมูลเปรียบเทียบ

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่น.
- มยุรี อนุมานราชธน. (2552). **นโยบายสาธารณะ**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

บทนิพนธ์

- ณัฐทิพย์ ชยาทรกุล. (2564). **ผลกระทบของการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยในพื้นที่เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์]. (2566). **เกี่ยวกับสำนักงานเขต**. เข้าถึงได้จาก <http://webportal.bangkok.go.th>. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2566
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. [ออนไลน์]. (2552). เข้าถึงได้จาก :<http://www.phuket.psu.ac.th>. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2566.